

AUGUST 2022
ERHVERVSSTYRELSEN

ACCELERATION AF BÆREDYGTIGE OG DIGITALE VÆKSTIVÆRKSÆTTERE I REGION SJÆLLAND

SLUTEVALUERING

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Socialfond

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

Pluss

COWI

AUGUST 2022
ERHVERVSSTYRELSEN

ACCELERATION AF BÆREDYGTIGE OG DIGITALE VÆKSTIVÆRKSÆTTERE I REGION SJÆLLAND

SLUTEVALUERING

PROJEKTNR.	A099230
DOKUMENTNR.	442.S
VERSION	0.2
UDGIVELSESDATO	25.08.2022
UDARBEJDET	FMP
KONTROLLERET	MW
GODKENDT	

INDHOLD

1	Resumé: Acceleration af bæredygtige og digitale vækstiværksættere i Region Sjælland	1
2	Fakta om projektet	2
2.1	Projektets effektkæde	3
3	Overordnet status	4
4	Projektets implementering	5
5	Fremdrift og målopnåelse	9
5.1	Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle	9
5.2	Målopnåelse i forhold til output	10
6	Effektvurdering	11
6.1	Forudsætninger for effektskabelse	11
6.2	Forventninger til effekter	12
6.3	Indsatsens effektmål	13
7	Anbefalinger og læring	15
	Bilag A Sådan scorer vi	17

1 Resumé: Acceleration af bæredygtige og digitale vækstiværksættere i Region Sjælland

Projektets implementering Gennemsnitlig score (skala: 0-5) **3,7**

	Organisering & samarbejde	
	Mål ift. aktiviteter	
	Kvalitet	
	Relevans	
	Forankring	
	Monitorering og opfølgning	

DTU Link og Spring Nordic har fundet en velfungerende samarbejdsmodel, og det er på trods af Covid-19 lykkedes at rekruttere relevante iværksættere og gennemføre de planlagte aktiviteter. Generelt vurderer vi også, at der er en fornuftig sammenhæng mellem aktiviteter og (de fleste af) projektets effektmål efter projektet eksplicit begyndte at prioritere vækstiværksættere i screeningen. Det er også klart, at synergien til TIRS-projektet – både administrativt og ift. iværksætterne – har været afgørende for projektets kvalitet.

Iværksætterne oplever særligt den faste vejleder og voucheren til privat rådgivning som værdiskabende, men nogle har oplevet begrænset værdi af onlinesessionerne, træningscamps og mentorforløbet. Projektet har også haft en tæt og løbende opfølgning med deltagerne og en stor opmærksomhed på forankring på deltagerniveau, men projektholder har ikke systematisk indsamlet viden om projektets samlede værdiskabelse hos iværksætterne.

Målopnåelse

Fremdrift (aktiviteter)	100%
Målopnåelse ift. output	100%
Budgetforbrug	92%
Tidsforbrug	83%

Projektet har nået (og overindfriet) alle opstillede aktivitets- og outputmål. Dette skyldes særligt, at projektet i høj grad er lykkedes med rekrutteringen af relevante deltagere. Således har projektet haft markant flere ansøgere til de tre forløb end forventet, hvilket har været medvirkende til, at projektet også har haft flere deltagere end forventet på ansøgningstidspunktet. Fremdriften på aktivitets- og outputmål passer fint med budget- og tidsforbruget, da ikke alle forløb var helt afsluttede ved seneste afrapportering.

Effektvurdering

Ved seneste afrapportering havde kun 1 iværksætter afsluttet sit forløb. I praksis har projektet dog nået (og overindfriet) effektmålene relateret til antal gennemførte forløb og iværksætterkompetencer, hvilket vil fremgå af den afsluttende afrapportering. Baseret på de interviewede iværksætteres udbytte og forventninger vurderer vi også, at det er sandsynligt, at projektet vil nå effektmålene relateret til overlevelse og selvstændige efter projektperioden. Vi er dog mere skeptiske ift. effektmålet om jobskabelse 2 år efter deltagelsen, ligesom projektet ikke har indfriet effektmålet om antal nye virksomheder umiddelbart efter deltagelsen. Dette er baggrunden for den 'gule score'.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en illustration af projektets 'effektkæde'.

Overordnet projektbeskrivelse

Formålet med projektet er at bidrage til at skabe flere vækstiværksættere i Region Sjælland ved at tilbyde målrettede accelerationforløb til potentielle vækstiværksættere, der arbejder inden for temaerne bæredygtig industri og digitalisering.

Konkret indebærer projektet etableringen af et komprimeret accelerationsforløb på 6 måneder, som gennemføres 3 gange. Hvert forløb gennemføres for 10 deltagere, der på forhånd er screenet på baggrund af 7 kriterier, som bl.a. inkluderer ambitioner, skalerbarhed/vækstpotentiale og kompetencer. Accelerationsprogrammet indeholder både en individuel del og en fælles del og sammensættes for hver virksomhed i samarbejde med en fast vejleder. Hovedaktiviteter i forløbet er:

- > Fælles træningscamps
- > Individuelle rådgivningsforløb
- > Frikøb af eksterne rådgivere (40.000 kr.)
- > Mentorprogram med erfarne erhvervsfolk
- > Adgang til prototypeværksted og andre fysiske faciliteter
- > Exit pitch for investorer og rådgivere
- > Særligt intensive rådgivningsforløb på yderligere 3 måneder for udvalgte virksomheder (herunder yderligere 40.000 kr. til ekstern rådgivning)

Projektet gennemføres i et samarbejde mellem DTU Link og Spring Nordic, som begge har lang erfaring med at rådgive og vejlede specialiserede og videnstunge iværksættere med udvikling af skalerbare forretningsmodeller.

Projektet forventer at screene 60 iværksættere, og målsætningen er at rekruttere 30 deltagere (fra 21 virksomheder), hvoraf mindst 24 vil gennemføre forløbet og få forbedrede iværksætterkompetencer. Samtidig forventes projektet at styrke iværksætternes overlevelsesrate og jobskabelse 2 år efter projektdeltagelse.

Figur 1 Kort info om indsatsen

FAKTA-BOKS	
Tilskudsmodtager:	DTU-RISØ
Sagsbehandler:	Rikke Jo Kjølbye
Finansieringskilde:	Socialfonden (ESF)
Indsatsområde:	Iværksætteri (ESF-1)
Samlet budget:	DKK 5,97 mio.
Bevillingsperiode:	29.08.2019 – 31.08.2022

2.1 Projektets effektkæde

I dette afsnit beskrives hvilke effekter, det er hensigten at skabe med de bevilgede midler, samt hvordan disse effekter skal tilvejebringes. Effektkæden er udarbejdet på baggrund af projektansøgningen og efterfølgende tilrettet på baggrund af interviews med sagsbehandler og projektleder. Figuren nedenfor giver således et overblik over indsatsens primære aktiviteter, output af disse samt de effekter, som indsatsen på længere sigt forventes at bidrage til.

Figur 2 Rationalet bag indsatsen illustreret via en effektkæde

Hovedaktiviteter	Output	Effekter
• Rekruttering og screening af iværksættere baseret på 7 fastsatte kriterier til projektets hovedaktiviteter gennem desk research, digitalt screeningsværktøj og screeningsamtaler. • Kollektive træningscamps med fastsatte temaer, der hjælper iværksættere med at realisere vækstpoterentialer. Herunder workshops med erfaringssparing og netværksopbygning. • Individuelle rådgivningsforløb af 4-6 måneders varighed, herunder tilknytning af fast vejleder fra DTU Link eller Spring Nordic, fastlæggelse af forløbsplan, exit pitch for investorer og rådgivere og feedback på handlingsplan. • Supplerende særligt intensive rådgivningsforløb til virksomheder med ekstra stort vækstpoterentiale indenfor en kortere periode.	• Flere iværksættere har modtaget rådgivning relevant for videntunge iværksættere. • Iværksættere har fået øgede iværksætterkompetencer til at løse individuelle problemer. • Flere iværksættere har etableret virksomhed.	• Flere iværksættervirksomheder overlever længere. • Øget vækst/beskæftigelse.

3 Overordnet status

Projektet har nået (og overindfriet) alle de opstillede aktivitets- og outputmål. Dette hænger særligt sammen med, at projektet har haft stor succes med at rekruttere iværksættere til de tre forløb, og at der undervejs i projektperioden ikke er opstået væsentlige barrierer for projektets gennemførelse. F.eks. har projektet i mindre grad end andre projekter, vi har kendskab til, været ramt af Covid-19. Dette skyldes dels, at en del af forløbenes indhold fra projektstart var planlagt til et onlineformat, dels at hovedparten af de fysiske events er gennemført i mindre restriktionstunge perioder og derfor har kunnet gennemføres som planlagt. Projektet har dog måttet konvertere enkelte fysiske events til et onlineformat. Erfaringen fra disse tilfælde er, at det er vigtigt at sikre, at underviserne er i stand til at omstille sig til virtuel undervisning, da det ellers kan påvirke kvaliteten negativt.

Selvom projektet altså generelt har kunnet gennemføres som planlagt, vil vi indledningsvist fremhæve tre forhold, som projektet har måttet adressere undervejs.

For det første har projektet designet, som påpeget i midtvejsevalueringen, indeholdt et modsætningsforhold mellem på den ene side at prioritere deltagere uden CVR-nummer og på den anden side have en ambition om at skabe vækstiværksættere. I dette modsætningsforhold har projektholder valgt at prioritere målet om vækstiværksættere, hvilket betyder at hovedparten af deltagerne allerede havde et CVR-nummer ved projektstart, og at projektet ikke har kunnet indfri effektmålet relateret til antal deltagere som starter ny virksomhed efter projektdeltagelsen.

For det andet var Spring Nordic tidligt i projektperioden igennem en omstrukturering, som, jf. midtvejsevalueringen, betød at deres rolle i projektet blev mindre end oprindeligt tiltænkt, og at DTU Link til gengæld opjusterede deres rolle vha. synergier mellem nærværende projekt og regionalfondsprojektet "Teknologisamarbejde i Region Sjælland (TIRS)" (som DTU Link også var operatør på, og som fik en tillægsbevilling).

For det tredje erfarer projektholder relativt tidligt i projektperioden, at deltagerne havde brug for længere tid til at beslutte, hvordan de bedst kunne bruge deres mentorer og midler til privat rådgivning, end der var lagt op til i projektbeskrivelsen. På den baggrund blev projektet forlænget med et halvt år, så alle deltagerne kunne få længere tid til at anvende deres rådgivningsmidler. Dette havde også den sideeffekt, at deltagerne i længere tid end oprindeligt tiltænkt kunne forblive en del af miljøet hos DTU og gøre brug af deres faciliteter. Forlængelsen har ikke medført behov for en tillægsbevilling til det oprindelige budget.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre.

Organisering og samarbejde

Projektholder har fundet en god samarbejdsmodel med Spring Nordic, men synergier med TIRS-projektet er centrale for projektets kvalitet.

Oprindeligt var det tanken, at projektet skulle gennemføres i et partnerskab mellem DTU Link og Spring Nordic. Som fremhævet i midtvejsevalueringen, er Spring Nordics rolle i projektet dog blevet nedjusteret, og i praksis har Spring Nordic været leverandør af et 10-timers individuelt fundingstrategiforløb til de deltagere, som har været interesseret i det. Både DTU Link og Spring Nordic fremhæver, at denne model har fungeret godt – også selvom Spring Nordic fremadrettet ikke vil have ressourcer til at være fast leverandør i iværksætterprojekter, da deres primære målgruppe er mere modne virksomheder.

Som vi også fremhævede i midtvejsevalueringen, har det ifølge projektholder været afgørende for projektets gennemførelse og kvalitet, at DTU Link parallelt med nærværende projekt har gennemført TIRS-projektet. Dette skyldes for det første, at flere af deltagerne, som har modtaget kommerciel vejledning i nærværende projekt også har kunnet få udbytte af teknologisk vejledning i TIRS-projektet. Uden synergierne til TIRS-projektet fremhæver projektholder, at det ville have været nødvendigt med mere end de 200 timer i nærværende projekt til at understøtte deltagerne teknologisk. For det andet har synergierne til TIRS-projektet betydet, at DTU Link samlet set har kunnet ansætte flere kompetencer og ressourcer til at understøtte nærværende projekt og TIRS-projektet administrativt. Disse synergier er positive, men de indikerer også, at organiseringen og ressourcerne i nærværende projekt i princippet ikke har været tilstrækkeligt til at gennemføre projektet med den ønskede kvalitet.

Sammenhæng ml. aktiviteter og mål

Projektet har en fin sammenhæng mellem aktiviteter og mål, men den teknologiske vejledning har været afhængig af TIRS-projektet.

Vi vurderer grundlæggende, at der er en fornuftig sammenhæng mellem projektets aktiviteter og projektets ambition om at skabe flere vækstiværksættere i Region Sjælland. Særligt hæfter vi os ved, at projektet via onlinesessionerne, de fysiske træningscamps og mentorsparringen har opbygget deltagernes kommercielle kompetencer, og at projektet via synergierne til TIRS

og adgangen til DTU's faciliteter har understøttet deltageres kompetencer ift. teknologi og produktudvikling. Begge er forhold som er centrale for iværksætternes udvikling. Samtidig har deltagerne gennem voucheren til privat rådgivning mulighed for at få målrettet vejledning om forhold, som er centrale for deres udvikling, og vi vurderer, at det er fornuftigt, at projektholder har forlænget projektperioden for at give deltagerne bedre tid til at vurdere, hvordan de bedst har kunnet bruge denne voucher.

Med forlængelsen af forløbene, har der i praksis ikke været en opdeling mellem et 'basisforløb' og et særligt intensivt forløb. Det særligt intensive forløb har alene bestået af en ekstra voucher til køb af privat rådgivning, som er blevet givet til de virksomheder, som pba. pitchdagen, havde størst vækstpotentiale. Vi vurderer, at denne justering har bidraget til at øge projektets samlede værdiskabelse, da alle deltagerne (og ikke kun de udvalgte til særligt intensivt forløb) har kunnet være tilknyttet miljøet og faciliteterne på DTU i længere tid.

I begyndelsen af projektet var der, som fremhævet i midtvejsevalueringen, modstrid mellem ambitionen om vækstiværksættere og prioriteringen af førstartere. Projektholder valgte tidligt at vægte ambitionen om at skabe vækstiværksættere højest, hvilket har haft betydning for screeningen, hvor kun fire personer uden CVR-nummer blev udvalgt til projektet. Vi vurderer, at denne vægtning er fornuftig, og at den har bidraget til at skabe bedre sammenhæng mellem aktiviteter og (de fleste af) projektets effektmål. Justeringen har dog også betydet, at projektet ikke har kunnet indfri effektmålet om 7 nystartede virksomheder umiddelbart efter deltagelsen.

Kvalitet,
målgruppens
oplevelse

Iværksætterne oplever særligt den faste vejleder og voucher til privat rådgivning som udbytterig, men tilbagemeldingerne på de kollektive elementer er blandede. De interviewede iværksættere – både i midtvejs- og slutevalueringen – oplever generelt forløbet som udbytterigt. De fremhæver bl.a. at de har fået udfordret deres antagelser og forretningsmodel, og at deltagelsen har modnet dem ift. pitch og funding. Særligt fremhæver de interviewede iværksættere, at det fungerer godt, at hver har en fast vejleder, som kender virksomheden, samt at voucheren til køb af privat rådgivning har været værdiskabende og i flere tilfælde har været starten på en blivende relation til de valgte private rådgivere. Iværksætterne er også enige om, at adgangen til det fysiske kontormiljø og prototypeværksted på DTU er værdiskabende, selvom ikke alle har gjort brug af det. Ift. mentorsparringen oplever nogle iværksættere, at mentorerne kan udfordre dem med kritiske input, mens andre har oplevet, at matchet med mentorerne ikke har været vellykket, hvorfor de har afbrudt sparringen.

Tilbagemeldingerne på onlinesessioner og træningscamps er også blandede og bærer præg af deltageres forskellige baggrund og behov. Nogle deltagere fremhæver viden om salg og pitchtræning samt et blivende netværk til andre deltagere. Andre har modsat oplevet dele af disse sessioner/camps som overfladiske, og at deltagerne var for forskellige til, at det gav mening at fastholde et netværk efter projektafslutning. Alle er dog enige om, at sessionerne/camps har bidraget med en struktur, som de har skullet forberede sig til. Denne forberedelse har bidraget til, at de har fået drøftet og undersøgt forhold, som er centrale for deres udvikling og vækst.

De interviewede virksomheder i slutevalueringen er gennemgående tilfredse med pitchdagen. Flere nævner dog, at det havde været mere udbytterigt, hvis pitchdagen havde haft et større fremmøde – f.eks. forskere, medierne m.v. Samtidig savnede enkelte deltager fra særligt de første forløb en styrket opfølgning på pitchdagen, som de oplevede som en brat afslutning.

Relevans,
målgruppens
oplevelse

Projektet er i høj grad lykkes med rekrutteringen af relevante iværksættere, men det er vanskeligt at rekruttere fra hele regionen.

De interviewede iværksættere fremhæver (i både midtvejs- og slutevalueringen), at projektets fokus på at udfordre deres forretningsmodeller og antagelser er relevant, ligesom voucheren til privat rådgivning og adgangen til fysiske faciliteter på DTU giver dem andre muligheder, end de ellers ville have. Projektet er da også i høj grad lykkes med rekrutteringen af relevante iværksættere. Således har projektet fået 91 ansøgere (mod forventede 60), og projektledelsen fremhæver, at kvaliteten blandt ansøgerne har været overraskende høj. Dette er også baggrunden for, at projektet har haft flere deltagere end forventet. Projektet har grundlæggende anvendt de samme tilgange til rekrutteringen som andre projekter (dvs. kampagner, nyhedsbreve, LinkedIn og netværk), og derfor skal projektets succes med rekruttering ifølge projektledelsen særligt findes i synergien til TIRS-projektet samt DTU's positive renommé og store netværk til alumner, virksomheder m.m.

Selvom projektet generelt er lykkes med rekrutteringen, har det været vanskeligt at nå ud til alle dele af Region Sjælland. Således er projektet særligt nået ud til iværksættere som befinder sig relativt tæt på (eller i) Region Hovedstaden. Og selvom projektet i screeningen vurderer iværksætternes mulighed for at skabe vækst og udvikling i Region Sjælland, er det altså ikke alle deltagerne, som bor i eller har deres CVR-nummer i regionen.

Forankring af
output

Projektet har haft stor opmærksomhed på forankring på deltagniveau, men projektet bliver ikke videreført på den korte bane.

Projektet har gennem hele projektperioden haft stor opmærksomhed på forankringen på deltagniveau. Dette kommer bl.a. til udtryk ved, at projektholder, som tidligere nævnt, har udvidet forløbsperioden, så deltagerne har kunnet bevare en relation til miljøet og deres faste vejleder. Samtidig har projektholder løbende været opmærksom på at henvise deltagerne til øvrige relevante tilbud – f.eks. i TIRS-projektet, InnoBooster, Erhvervshusenes programmer m.v – ligesom Spring Nordic er i dialog med nogle af deltagerne som investor. Alle de interviewede virksomheder fremhæver da også, at de har en klar idé om deres næste skridt i udviklingen af virksomheden.

Det er dog også klart, at projektholder ikke umiddelbart viderefører projektet efter projektets afslutning, da det på tidspunktet for slutevalueringen ikke er lykkes at sikre finansieringen. Projektholder fremhæver i den forbindelse, at designet af det nye rammeprogram for regionalfondens gør det vanskeligt at skaffe midler til videreførelsen af projektet via denne kanal. Derfor arbejder projektholder aktuelt med alternative finansieringskilder – f.eks. fra private fonde. På den korte bane vil der således ifølge projektholder mangle et tilbud til sjællandske iværksættere, som både favner den kommercielle og teknologiske vinkel og kan udnytte kompetencerne på DTU. Dette betyder også, at projektholder alt andet

lige vil miste kontakten til de iværksættere, som ikke har lejet en kontorplads i projektholders inkubatormiljø.

Monitorering og opfølgning

Projektet har en tæt og løbende opfølgning med deltagerne, men der er ikke indsamlet systematisk viden om projektets værdiskabelse. Projektet varetages af et lille team af medarbejdere hos DTU Link (og Spring Nordic), som hver især er faste vejledere for en eller flere af iværksætterne, og har en løbende opfølgning med disse, som deles på evalueringsmøder med det øvrige team. Samtidig tilbydes deltagerne månedlige samtaler med den faste vejleder, når mentor- og rådgivningsforløbet går i gang, for at bevare relationen til iværksætterne og følge op på evt. udfordringer. Som i midtvejsevalueringen vurderer vi, at denne opfølgning er systematisk og grundig, og vi kan konstatere, at projektholder har forsøgt at adressere nogle af deltagernes kritikpunkter fra midtvejsevalueringen. F.eks. ved at gentænke kommunikationen om og opfølgningen på pitchdagen, og ved at italesætte overfor leverandøren af *Entreprenerdy*, at denne med fordel kunne øge sit fokus på, hvad deltagerne kan bruge platformen til efter projektafslutning.

Modsat kan vi også konstatere, at projektholder ikke systematisk har indsamlet input om projektets samlede værdiskabelse, men alene lavet en opfølgning ift. de gennemførte onlinesessioner. Dette trods initiale planer om løbende at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt deltagerne ved afslutningen af deres samlede forløb. Dermed er systematisk data om projektets samlede værdiskabelse heller ikke er tilgængelig for evalueringen, hvilket gør det vanskeligt at drage solide konklusioner om projektets effektskabelse.

5 Fremdrift og målopnåelse

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift i forhold til henholdsvis aktiviteter/milepæle og outputmål på evalueringstidspunktet. Nedenstående figur præsenterer den overordnede status på projektets fremdrift via fire overordnede indikatorer: fremdrift ift. aktiviteter, tid og budgetforbrug (afsnit 5.1) samt målopnåelse ift. outputmål (afsnit 5.2).

5.1 Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle

Afsnittet beskriver kort projektets overordnede fremdrift i forhold til de aktiviteter og/eller milepæle, som er opsat for projektet.

Status på evalueringstidspunktet er, at 100 % af de opstillede aktivitetsmål er nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status på opnåelsen af aktivitetsmålene fremgår af tabellen nedenfor.

Figur 3 Status ift. de opstillede aktivitetsmål på evalueringstidspunktet

Aktivitetsmål	Mål i projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
Rekruttering og screening	60	91	+100 %
Træningscamps	9	19,5	+100 %
Individuelle rådgivningsforløb	21	28	+100 %
Særligt intensive rådgivningsforløb	6	8	+100 %

Som det fremgår af ovenstående tabel, havde projektet per 28/2/2022 nået (og overindfriet) alle de opstillede aktivitetsmål. Således har projektet samlet set fået 91 ansøgere til de tre forløb, ligesom projektet har medtaget 28 virksomheder i forløbet mod de forventede 21. Begge disse forhold vidner om en succesfuld rekruttering fra projektholders side. Projektet har desuden haft midler til at gennemføre flere træningscamps end forventet, ligesom 8 virksomheder (mod forventede 6) har fået en ekstra voucher til privat rådgivning (i det særligt intensive rådgivningsforløb) på baggrund af deres præstation på pitchdagen og deres vækstpotentiale.

Budget- og tidsforbrug

Nedenfor præsenteres projektets budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet.

Figur 4 Budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet

	Total budget	Forbrug	Procentvist forbrug
Budgetforbrug (mio. DKK)	5,97	5,5	92 %
Tidsforbrug (måneder)	36	30	83 %

Som det fremgår af ovenstående tabel, havde projektet per 28/2/2022 brugt 83 % af projektperioden og 92 % af budgettet. Dette passer fint med fremdriften på de opstillede aktivitetsmål, da projektholder, som tidligere nævnt, ikke havde afsluttet alle forløbene på dette tidspunkt. Projektholder forventer, at hele budgettet vil være brugt ved projektafslutning, når alle forløb er afsluttede.

5.2 Målopnåelse i forhold til output

Afsnittet beskriver kort status i forhold til de outputmål, som er opsat for projektet.

På evalueringstidspunktet er 100% af det opstillede outputmål nået.

Status for den enkelte målsætninger er gengivet i tabellen nedenfor.

Figur 5 Status ift. det opstillede outputmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning	Status	Procentvis målopnåelse
Antal deltagere	30	55	+100%

Som det fremgår af ovenstående tabel, har projektet med 55 deltagere nået (og overindfriet) målet om 30 deltagere på de tre hold. Dette skyldes dels, at projektet jf. ovenstående har medtaget flere virksomheder end forventet, dels at der har været flere deltagere per virksomhed end oprindeligt antaget.

6 Effektvurdering

I dette afsnit præsenterer vi evaluators samlede vurdering af mulighederne for, at indsatsen vil skabe de ønskede effekter eller for at nå specifikke effektmål. Det primære grundlag for evaluators vurdering er interviews med deltagende iværksættere, men i den samlede vurdering indgår også evaluators vurdering af bevillingsmodtagers arbejde med – i forbindelse med implementering af indsatsen – at sikre den størst mulige realisering af indsatsens effektpotentiale.

Om datagrundlaget

I forbindelse med evalueringen har vi gennemført interviews med iværksættere, som har deltaget i accelerationsforløbet. Disse interviews giver et indblik i såvel de forventede som allerede opnåede effekter blandt iværksætterne, og er gennemført, så de på bedst mulig vis adresserer de indmeldte målsætninger om output og effekter fra ansøgningsfasen. Konkret har vi interviewet 8 iværksættere (fra seks virksomheder) i midtvejs- og slutevalueringen. De interviewede virksomheder har deltaget i forskellige hold, og to af virksomhederne har desuden deltaget i projektets særligt intensive rådgivningsforløb. Det er vigtigt at bemærke, at interviewene ikke giver en præcis beskrivelse af indsatsens effektskabelse, men snarere en indikation på den forventede effektskabelse.

Indsatsens potenti- ale for effekter

6.1 Forudsætninger for effektskabelse

Det er ikke muligt på evalueringstidspunktet præcist at opgøre de effekter, som indsatsen vil skabe efter bevillingsperioden. For alligevel at give et billede af indsatsens *potentiale* for effektskabelse, som er mere retvisende og præcist end output-indikatorerne alene kan vise, præsenterer vi i dette afsnit, hvordan indsatsen konkret har bidraget til at styrke deltagernes *forudsætninger* for at omsætte deres udbytte af indsatsen til de ønskede effekter.

Projektets effektmål kan i grove træk koges ned til at styrke deltagernes iværksætterkompetencer for derigennem at øge deres overlevelsesrate og jobskabelse, og ambitionen er desuden, at i hvert fald nogle af deltagerne bliver vækstiværksættere.¹ I den henseende udgør 'iværksætterkompetencer' sammen med iværksætternes motivation de helt centrale forudsætninger for projektets effektskabelse. Ifølge iværksætternes faste vejledere, indebærer iværksætterkompetencer bl.a. evnen til at udarbejde en forretningsplan, som er afklaret og tager hensyn til målgruppen, forretningsteamet, placering i værdikæden og finansiering. Hertil fremhæves også salgskompetencer og bestillerkompetencer (f.eks. ift. køb af privat rådgivning og marketing) som centrale iværksætterkompetencer.

Det er tydeligt i interviewene, at alle iværksætterne er motiverede for at fortsætte arbejdet med at udvikle deres virksomhed. Konkret fremhæver nogle iværksættere, at forløbet har accelereret deres udvikling, har givet dem momentum og en mere klar plan for deres fremadrettede udvikling. Disse forhold er alle med til at øge deres motivation.

¹ En vækstiværksætter er en nyetableret virksomhed, der inden for de første to år har mindst 10 ansatte, og som i de efterfølgende tre år har haft en årlig gennemsnitlig vækst på mindst 20 pct. i antallet af ansatte.

Det er også tydeligt i interviewene, at iværksætterne generelt oplever, at deres deltagelse i forløbet har bidraget til at styrke deres iværksætterkompetencer og været essentiel i udviklingen af deres virksomhed. Iværksætterne oplever bl.a., at de er blevet skarpere til at pitche deres virksomheder, ligesom de er blevet mere afklarede ift. hvilken retning virksomheden skal udvikle sig i. F.eks. nævner flere, at alle deltagerne på deres hold udviklede sig meget fra de første møder til pitchdagen.

Iværksætterne fremhæver også i forskelligt omfang, at de har fået et stærkt netværk, og at de har fået øget viden om adgangen til kapital, ligesom nogle også fremhæver, at adgangen til DTU's faciliteter har styrket deres forudsætninger for vækst. Desuden understreger alle iværksætterne, at voucheren til køb af privat rådgivning har bidraget til at understøtte deres forudsætninger for vækst på lige netop de områder, hvor de havde store behov, og at deres betalingsevne ikke nødvendigvis havde ladet dem købe denne rådgivning på egen hånd.

På baggrund af ovenstående, vurderer vi, at projektet generelt har formået at styrke deltageres forudsætninger for overlevelse og har accelereret deres udvikling.

6.2 Forventninger til effekter

Forventning til effekter

De interviewede iværksættere i både midtvejs- og slutevalueringen forventer alle, at de fortsat vil eksistere to år efter projektdeltagelsen, men deres forventninger til udvikling varierer.

En virksomhed er allerede nu gået fra 2 til 8 ansatte. Denne virksomhed forventer, at de hurtigt vil blive en markant spiller på markedet, og at de vil være 10 ansatte ved udgangen af 2022. I midtvejsevalueringen fremhævede en anden virksomhed, at de inden for 2 år regnede med at kunne udbetale løn, få ansatte og opskalere deres produktion, og en tredje virksomhed at de om 2 år ville have en omsætning på ca. 2 mio. kr. For de øvrige interviewede virksomheder er vejen til vækst og flere ansatte umiddelbart længere. Således fremhæver to virksomheder, at de er ved at færdiggøre deres prototyper, og en sidste virksomhed, at de fortsat er i gang med at etablere virksomheden indtil starten af 2023.

Hvis iværksættervirksomhedernes forventninger realiseres, og forventningerne for de øvrige deltagende iværksættere nogenlunde matcher de interviewedes forventninger, er det sandsynligt, at projektet inden for 2 år efter projektafslutning vil have bidraget til at skabe en vis økonomisk aktivitet hos deltagerne. I den forbindelse er det dog vigtigt at nævne, at to af de interviewede virksomheder vandt pitchdagen, og derfor ikke nødvendigvis er repræsentative for den samlede population af deltagere.

Desuden er omfanget af den økonomiske aktivitet meget usikker og afhænger af en lang række forhold, som er uden for projektets kontrol. Det er imidlertid positivt, at projektet søger at fastholde kontakten til iværksætterne og guide dem videre i erhvervsfremmesystemet mhp. at øge chancerne for, at iværksætterne kan realisere deres effektpotentiale.

6.3 Indsatsens effektmål

Tabellen nedenfor viser fremdriften mod effektmålene for indsatsen.

Figur 6 Status ift. de opstillede effektmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning i projektperioden	Målsætning efter projektperioden	Status	Procentvis målopnåelse
Antal deltagere der fuldfører rådgivnings- / vejledningsforløb	24	0	1	4 %
Antal deltagere der forbedrer deres iværksætterkompetencer umiddelbart efter deltagelsen	24	0	55	+100 %
Antal deltagere, der har startet en ny virksomhed umiddelbart efter deltagelsen	7	0	4	57 %
Antal overlevende deltagervirksomheder 2 år efter deltagelsen	0	8	-	-
Antal deltagere, som er selvstændige 6 måneder efter afslutning	0	20	-	-
Jobskabelse i deltagende virksomheder 2 år efter deltagelsen	0	60	-	-

Note: - angiver, at projektholdet endnu ikke er begyndt at samle data ind på denne indikator.

Som det fremgår af ovenstående tabel, havde projektet per 28/2/2022 i forskelligt omfang realiseret de opstillede effektmål. Først og fremmest havde projektet ved seneste afrapportering kun afsluttet ét forløb, hvilket er baggrunden for, at målopnåelsen for dette effektmål blot er 4 %. I praksis har langt flere virksomheder gennemført forløbet, og projektholder er i forbindelse med projektafslutning i proces med at indsamle slutskeamær. Konkret forventer projektholder, at dette effektmål vil være nået (og overindfriet) ved den afsluttende afrapportering. Vi vurderer, at dette er sandsynligt, da kun cirka 10 iværksættere er faldet fra undervejs i forløbet, og da projektet, som tidligere nævnt, har overindfriet målet relateret til antal deltagere.

Interviewene med iværksætterne indikerer desuden, jf. ovenstående diskussioner, at deres iværksætterkompetencer er blevet styrket, og at de forventer, at deres virksomhed fortsat vil eksistere (og de vil være selvstændige) to år efter deltagelsen. Hvis disse deltagere er nogenlunde repræsentative for de nuværende og kommende deltagere, vurderer vi altså, at det er sandsynligt, at projektet vil nå effektmålene relateret til iværksætterkompetencer i projektperioden, samt overlevelse og selvstændige efter projektperioden. Projektholder estimerer da også, at alle deltagere har fået styrket deres iværksætterkompetencer, hvilket er baggrunden for, at dette måltal er nået (og overindfriet) i den seneste afrapportering).

Projektet har imidlertid ikke indfriet målet om, at syv deltagere skal starte en ny virksomhed umiddelbart efter deltagelsen. Som tidligere nævnt, har projektet foreløbigt primært haft deltagere, som forud for projektet havde et CVR-nummer og en virksomhed, som de sandsynligvis vil arbejde videre med (og ikke starte

en ny virksomhed). Således har projektets prioritering af potentiale for vækstiværksættere betydet, at kun 4 uden CVR-nummer er kommet med i projektet, og selvom alle disse personer har startet virksomhed, er det ikke tilstrækkeligt til at nå måltallet.

Det tilgængelige datagrundlag gør det vanskeligt at vurdere om projektet vil nå målet om 60 jobs i deltagende virksomheder 2 år efter deltagelsen. Interviewene med iværksætterne indikerer en vis forventning om jobskabelse, men omfanget af denne jobskabelse er meget usikker. På nuværende tidspunkt vurderer vi derfor ikke, at det er tiltrækkelig sandsynliggjort, at projektet vil realisere dette effektmål.

7 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste anbefalinger² og læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge.

Læringspunkt 1

Fremtidige projekter skal rumme både den kommercielle og tekniske vinkel Det er en klar læring fra både nærværende projekt og TIRS-projektet, at målgruppen af potentielle vækstiværksættere ofte vil have gavn af både kommerciel vejledning og vejledning ift. deres produktudvikling. Dette skyldes, at disse iværksættere – i hvert fald dem med fokus på bæredygtighed og digitalisering som har været målgruppen for nærværende projekt – ofte vil have et nyt og relativt højteknologisk produkt, og derfor kan have gavn af ekspertsparring ift. de udfordringer som uundgåeligt opstår i produktudviklingen. Samtidig vil de som andre iværksættere have behov for at udvikle deres kommercielle iværksætterkompetencer.

I nærværende projekt er denne balance primært opnået gennem synergier til TIRS-projektet, da der inden for projektet blot har været afsat 200 timer til ekspertvejledning fra DTU. Så selvom der generelt har været en fornuftig sammenhæng mellem projektets aktiviteter og effektmål, er det også en læring fra projektet, at et evt. opfølgende projekt i højere grad skal rumme både den kommercielle og tekniske vinkel. Konkret vil det sige, at der skal være flere end 200 timer til ekspertrådgivning ift. den tekniske vinkel, og samtidig være mulighed for køb af privat rådgivning til at understøtte deltagernes kommercielle udvikling. Samtidig er det en læring fra projektet, at det har stor værdi for vækstiværksættere at få adgang til kontormiljøet og prototypeværkstedet på DTU, da særligt sidstnævnte kan være med til at accelerere deltagernes produktudvikling.

Læringspunkt 2

Sammenhæng med projektholders eksisterende styrker er centralt for rekrutteringen. Mange virksomhedsrettede projekter har – særligt under Covid-19 – vanskeligt ved at rekruttere deltagere til deres aktiviteter og forløb. Erfaringerne fra evalueringerne af disse projekter er, at det bl.a. skyldes, at de mange programmer og tilbud i et vist omfang konkurrerer om de samme virksomheder. Derfor er det også bemærkelsesværdigt, at nærværende projekt i så høj grad er lykkedes med rekrutteringen af relevante iværksættere, selvom projektholder generelt har anvendt de samme rekrutteringsstrategier som i de fleste andre projekter (f.eks. LinkedIn, nyhedsbreve, kampagner, netværk).

Projektholder fremhæver, at succesen særligt skyldes DTU's store netværk af alumner og studerende, som har stor tiltro til værdien af DTU's ydelser, og at DTU også uden for dette netværk har et stærkt renommé, som bidrager til at styrke kommunikationens gennemslagskraft. Hertil kan DTU Link som tidligere nævnt også tilbyde adgang til relativt unikke faciliteter i DTU's prototypeværksted, som jf. de interviewede iværksættere er meget værdiskabende. I den henseende har DTU Link også en add-on til deres værditilbud sammenlignet med mange andre projekter med fokus på kommerciel vejledning af iværksættere. På den baggrund er det en læring fra nærværende projekt, at det er vigtigt at

² Anbefalinger formidles kun i forbindelse med midtvejsevalueringer.

overveje og bygge videre på projektaktørers eksisterende styrker og rolle i økosystemet, når man tildeler midler til projekter.

Læringspunkt 3

Vigtigt at give plads til iværksætternes erkendelsesproces. Det er også en læring fra projektet, at det er vigtigt at give tid og rum til iværksætternes erkendelsesproces i de indledende faser, så de kan bruge mentorrådgivning og voucheren til privat rådgivning på det, som skaber mest værdi for dem. Samtidig har det utvivlsomt bidraget til projektets værdiskabelse, at deltagerne har kunnet fastholde kontakten til miljøet og faciliteterne på DTU Link i længere tid end oprindeligt tiltænkt. Derfor er det også fornuftigt, at projektet generelt har holdt forløbene åbne i hele projektperioden, og ikke som oprindeligt tiltænkt afsluttet 'basisforløbet' efter 6 mdr. og kun fortsat arbejdet med de udvalgte virksomheder til særligt intensive forløb. Således har forskellen på basisforløbet og det særligt intensive forløb i praksis kun har været, at deltagerne i særligt intensivt forløb har fået en ekstra voucher til privat rådgivning. Ellers har adgangen til vejledning og tilbud været det samme.

Læringspunkt 4

Virkemidlerne skal passe til målgruppen Som tidligere nævnt, har projektets ambition om at skabe flere iværksættere været i modstrid med en initial ambition om at rekruttere før-startere til projektet og til dels ambitionen om at rekruttere bredt fra Region Sjælland. Projektet prioriterede relativt tidligt i projektperioden ambitionen om vækstiværksættere, hvilket vi vurderer har været fornuftigt givet projektets aktiviteter. Vi vurderer dog også, at det er en læring fra projektet at være mere specifik på målgruppen i fremadrettede projekter. Hvis målet er at skabe vækstiværksættere, skal dette være det styrende i rekrutteringen, og hvis målet er at rekruttere før-startere og understøtte iværksætteri bredt i regionen, skal dette være styrende i rekrutteringen. Begge mål er reelle, men de kalder på forskellige tilgange og virkemidler. Derfor er det centralt, at fremtidige projekter i højere grad end tilfældet var i nærværende projektdesign vælger ét af målene, og at aktivitets-, output- og effektmål defineres herefter.

Bilag A Sådan scorer vi

Overordnet

Alle scorer er udtryk for evaluators helhedsvurdering. Vurderingen er baseret på alle indsamlede data, herunder interviews med projekthold, sagsbehandler, partnere og deltagere samt evt. spørgeskemadata og statusrapporter m.v. I tilfælde med større usikkerhed i datagrundlaget foretager vi typisk et konservativt skøn.

1. Implementering (afsnit 4)

Projektets implementering vurderes på seks vurderingsparametre med en score fra 1-5, hvilket er præsenteret grafisk i rapportens kapitel 4. Den samlede implementeringsscore er baseret på gennemsnittet af de individuelle scorer for de seks parametre.

	Tildeling af scorer for hvert af de seks vurderingsparametre	Samlet implementeringsscore	Trafiklys
Score	Betydning	Gennemsnit	Trafiklys
5	Implementeringen er nyskabende og en inspiration for andre.	3,5 - 5,0	■ [GRØN]
4	Implementeringen er meget tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.		
3	Implementeringen er tilfredsstillende. Visse forbedringspotentialer.	2,6 - 3,4	■ [GUL]
2	Implementeringen er utilfredsstillende. Store forbedringspotentialer.	1,0 - 2,5	■ [RØD]
1	Implementeringen er meget kritisabel.		

2. Målopnåelse (afsnit 5)

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål og sekundært fremdrift ift. aktivitetsmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Trafiklys	Betydning	Slutevaluering	Midtvejs-evaluering
■ [GRØN]	Målopnåelsen er som ønsket eller bedre.	95 % +	45 % +
■ [GRØN]	Målopnåelsen er lidt under det ønskede niveau.	81 – 90 %	35 - 44 %
■ [GUL]	Målopnåelsen er noget under det ønskede niveau.	65 – 80 %	25 - 34 %
■ [RØD]	Målopnåelsen er meget under det ønskede niveau.	20 – 64 %	15 - 24 %
■ [RØD]	Målopnåelsen er ikkeeksisterende eller tæt på.	0 – 19 %	0 – 14 %

3. Effektvurdering (afsnit 3)

På baggrund af dataindsamlingen (interviews og spørgeskema) fastlægger evaluator en samlet vurdering af muligheden for at realisere det forventede effektpotentiale.

Trafiklys	Betydning
■ [GRØN]	Det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil kunne realisere de forventede effekter.
■ [GUL]	Det er ikke i tilstrækkelig grad sandsynliggjort, at projektet når sine effektmål. Evaluator vurderer dog, at projektet vil realisere mindst halvdelen af de forventede effekter.
■ [RØD]	Projektet vurderes ikke at realisere en tilfredsstillende andel af de forventede effekter.